

(*)Programa Universitario de Maiores

Pontevedra Universitario en Cultura y Sociedad

Subjects

Year 4th

Code	Name	Quadmester	Total Cr.
P81P031V02417	Baile de salón II	2nd	3
P81P031V02420	Marcha Nórdica III	2nd	1.5
P81P031V02421	Obradoiro de Expresión Artística II	1st	3
P81P031V02423	Exercicio físico IV: aprende a coidarte	1st	1.5
P81P031V02424	Marcha Nórdica IV	2nd	1.5
P81P031V02427	Ciencia Política, cidadanía e gobernanza	2nd	3
P81P031V02428	Grandes problemas ambientais do noso tempo II	1st	1.5
P81P031V02433	Introducción á Informática II	2nd	3
P81P031V02436	Xadrez: perfeccionamento	1st	3
P81P031V02438	Obradoiro de Expresión Musical II	2nd	1.5
P81P031V02440	Filosofía da ciencia e da tecnoloxía	1st	3

IDENTIFYING DATA**Baile de salón II**

Subject	Baile de salón II			
Code	P81P031V02417			
Study programme	Pontevedra Universitario en Cultura y Sociedad			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	4th	2nd
Teaching language	Spanish			
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Marcha Nórdica III**

Subject	Marcha Nórdica III			
Code	P81P031V02420			
Study programme	Pontevedra - Universitario en Cultura e Sociedade			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	1.5	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán			
Department				
Coordinator	Angueira Vázquez, Ricardo			
Lecturers	Angueira Vázquez, Ricardo			
E-mail	info@marchanordicagalicia.com			
Web				
General description	OBXECTIVOS XERAIS - Iniciar no adestramento saudable. - Integrar de maneira eficiente a funcionalidade do uso dos bastóns. O ALUMNADO SERÁ CAPAZ DE: - Diferenciar e experimentar os compoñentes da carga de adestramento e os valores adecuados en función da súa condición física. - Practicar marcha nórdica de maneira eficiente con maior relaxación e consciencia corporal, libre de tensións e bloqueos musculares.			

Competencias

Code

Contidos

Topic	
1. Adestramento saudable.	1.1.Aportacións da marcha nórdica. 1.2.Introducción ó concepto de adestramento saudable e ós compoñentes da carga de adestramento.
2. Detección e corrección dos erros técnicos máis habituais.	
3. Marcha Nórdica Consciente.	3.1.Respiración. 3.2.Pre-Pilates. 3.3.Exercicios Bioenergéticos.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	15	10	25
Obradoiro	2.5	0	2.5
Presentación	2.5	0	2.5
Debate	2.5	0	2.5
Aprendizaxe colaborativa	2.5	0	2.5
Simulación	2.5	0	2.5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description
Lección maxistral
Obradoiro
Presentación
Debate
Aprendizaxe colaborativa
Simulación

Atención personalizada

Avaliación		
Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistralSerá necesario a asistencia a mais dun 80 % das clases para obter o aprobado na materia. O alumnado terá que superar dúas probas: unha teórica e outra práctica.	100	

Other comments on the Evaluation

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Callais-Germain B, **Anatomia para el movimiento, Tomo I**, Ed La liebre de Marzo, 2010

Callais-Germain B, **Anatomia para el movimiento, Tomo II**, Ed La liebre de Marzo, 2010

Lippincott Williams & Wilkins,, **ACSM ́S guidelines for exercise testing and prescription. 7ª ed**, Ed Philadelphia., 2005

Complementary Bibliography

Angueira Vázquez, Ricardo, **Autoaprendizaje de la Marcha Nórdica. Fichas Báfit.**, 978-84-09-39527-9, Ricardo Angueira Vázquez, 2023

Recomendacións

Subjects that continue the syllabus

Marcha Nórdica IV/P81P031V02424

Subjects that it is recommended to have taken before

Marcha Nórdica II/P81P031V02303

Marcha Nórdica I/P81P031V02435

Plan de Continxencias

IDENTIFYING DATA**Obradoiro de Expresión Artística II**

Subject	Obradoiro de Expresión Artística II			
Code	P81P031V02421			
Study programme	Pontevedra Universitario en Cultura y Sociedad			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	4th	1st
Teaching language	Spanish			
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Exercicio físico IV: aprende a coidarte**

Subject	Exercicio físico IV: aprende a coidarte			
Code	P81P031V02423			
Study programme	Pontevedra Universitario en Cultura y Sociedad			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	1.5	Optional	4th	1st
Teaching language				
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Marcha Nórdica IV**

Subject	Marcha Nórdica IV			
Code	P81P031V02424			
Study programme	Pontevedra Universitario en Cultura y Sociedad			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	1.5	Optional	4th	2nd
Teaching language	Spanish			
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA				
Ciencia Política, cidadanía e gobernanza				
Subject	Ciencia Política, cidadanía e gobernanza			
Code	P81P031V02427			
Study programme	Pontevedra - Universitario en Cultura e Sociedade			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Ricoy Casas, Rosa María			
Lecturers	Ricoy Casas, Rosa María			
E-mail	rricoy@uvigo.es			
Web				
General description	Esta materia pretende introducir conceptos básicos de Ciencia Política; Coñecer e reflexionar sobre políticas actuais de gran importancia en relación á democracia e a cidadanía; Profundar no coñecemento da Gobernanza.			

Competencias	
Code	

Contidos	
Topic	
TEMA 1 (OPTATIVO): CIENCIA POLÍTICA: SISTEMA POLÍTICO ESPAÑOL.	1.1 A Constitución española. Dereitos fundamentais. Sistema normativo 1.2 A Organización territorial do poder. Institucións políticas en España. Formas de organización territorial. Formas de goberno 1.3 Os Partidos políticos. Sistemas de Partidos. Sistema electoral. Certos aspectos da cultura política e do comportamento electoral 1.4 Movements sociais, Grupos de presión, Think Tanks, etc. Política, medios de comunicación e manifestacións culturais
TEMA 2 (OPTATIVO): CIENCIA POLÍTICA: UNIÓN EUROPEA	2.1 Creación e proceso de integración. 2.2. Principales Institucións da UE 2.3. Funcionamiento da Unión Europea. 2.4. Principales políticas da UE.
TEMA 3: DEMOCRACIA E CIDADANÍA	3.1 Protección de datos e espionaxe entre Estados -perfilado e control- 3.2 Novas tecnoloxías, algoritmos, intelixencia artificial, Smart Cities, etc -dilemas éticos- 3.3 Seguridade alimentaria e transxénicos [poderes na sombra- 3.4 Política internacional nun contexto interrelacionado [amizades perigosas]-

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	25	10	35
Estudo de casos	15	15	30
Exame de preguntas obxectivas	5	5	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
Lección maxistral	Explicación dos contidos docentes. Resolución de preguntas sobre a materia
Estudo de casos	Análise de casos concretos sobre a materia. Resolución de problemas. Reflexión sobre contidos complementarios.

Atención personalizada	
Methodologies	Description

Lección maxistral Ensino presencial na aula (o maior tempo posible por motivos derivados do COVID-19, etc.). Abordaranse as preguntas que os alumnos suxiren en relación coa materia. Tamén é posible levar a cabo titorías concertadas co profesor nun horario estipulado por ambas as partes na clase ou por correo electrónico: rricoy@uvigo.es (solicitando titorías na oficina virtual ou física da FCCSSC).

Estudo de casos Ensino presencial na aula (o maior tempo posible por motivos derivados do COVID-19, etc.). Tamén se poden suxerir actividades para realizar de forma independente polos alumnos, resolvendo os resultados na clase ou na titoría. O profesor terá en conta a resolución destas actividades para avaliar a materia. Abordaranse as preguntas que os alumnos suxiren en relación coa materia. Tamén é posible levar a cabo titorías concertadas co profesor nun horario estipulado por ambas as partes na clase ou por correo electrónico: rricoy@uvigo.es (solicitando titorías na oficina virtual ou física da FCCSSC).

Tests	Description
Exame de preguntas obxectivas	O profesor realizará probas de avaliación con esta metodoloxía para avaliar a materia.

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral		20	
Estudo de casos		20	
Exame de preguntas obxectivas		60	

Other comments on the Evaluation

Será necesaria a asistencia a máis dun 80 % das clases para obter o aprobado na materia.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

Toda a bibliografía, documentación e información serán proporcionadas a través de Moovi,

Recomendacións

Plan de Continxencias

IDENTIFYING DATA**Grandes problemas ambientais do noso tempo II**

Subject	Grandes problemas ambientais do noso tempo II			
Code	P81P031V02428			
Study programme	Pontevedra Universitario en Cultura y Sociedad			
Descriptors	ECTS Credits 1.5	Choose Optional	Year 4th	Quadmester 1st
Teaching language	Spanish			
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Introducción á Informática II**

Subject	Introducción á Informática II			
Code	P81P031V02433			
Study programme	Pontevedra - Universitario en Cultura e Sociedade			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	4	2c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	Roca Caaveiro, Juan Carlos			
Lecturers	Roca Caaveiro, Juan Carlos			
E-mail	jrocauvido@gmail.com			
Web				
General description	Proporcionar ao alumnado os coñecementos necesarios para que poida administrar un sistema operativo Windows 10. Descubrir e aproveitar os servizos que ofrece a administración electrónica.			

Competencias

Code

Contidos

Topic

1. Windows 10	Introducción Administrar contas de usuario Traballar con ventanas Accesorios Windows 10 Opcións de recuperación Lentitude do sistema Manipulación e seguridade da información
2. Configuración Navegador Internet	Perfil de navegación Páxina principal, páxina de inicio Sincronizar conta google Xestionar datos persoais Xestionar notificacións
2. Administración electrónica	¿Que é a administración electrónica? Certificados dixitais Guía administración electrónica Firma dixital
3. Fallos habituais en dispositivos dixitais	Wifi Bluetooth Datos móbiles
4. Ciberseguridad	Os teus dispositivos e a súa seguridade Protexe as túas contas e a túa información Acceder a Internet e navegar de forma segura Descobre e evita os principais tipos de fraude Gozando das redes sociais e as comunicacións por Internet sen riscos
5. Edición de vídeo, imaxe e audio	Descubrir como crear proxectos de vídeo

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	0	30
Prácticas con apoio das TIC	30	15	45

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

	Description
Lección maxistral	Introdución dos conceptos teóricos básicos da materia
Prácticas con apoio das TIC	Impartición dos conceptos mediante a realización de prácticas no laboratorio de computadores

Atención personalizada

Avaliación

	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	Asistencia e participación nas clases	50	
Prácticas con apoio das TIC	Prácticas no laboratorio de computadores	50	

Other comments on the Evaluation

Será necesaria a asistencia a máis dun 80% das clases para obter o aprobado na materia

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography**Complementary Bibliography**

<https://www.youtube.com/c/ViCoTAE>,

<https://www.saludarequipa.gob.pe/camana/curso1/modulos/WINDOWS%2010.pdf>,

Recomendacións

Plan de Continxencias

IDENTIFYING DATA**Xadrez: perfeccionamento**

Subject	Xadrez: perfeccionamento			
Code	P81P031V02436			
Study programme	Pontevedra - Universitario en Cultura e Sociedade			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán Galego			
Department				
Coordinator	García Castro, Pablo			
Lecturers	García Castro, Pablo			
E-mail	pablogarcia@xadrezpontevedra.com			
Web				
General description	OBXECTIVOS XERAIS - Familiarizar ao alumnado co Xadrez e adquirir coñecementos medios de xogo. - Coñecer a súa historia e regulamentación. - Coñecer as novas tecnoloxías e recursos en liña empregados no xadrez. - Comprender o seu potencial en canto a estimulación cognitiva e interacción social. AGÁRDASE DO ALUMNADO QUE: - Acade un nivel medio de xogo. - Coñeza e se afaga a metodoloxía de traballo dun xadrecista de competición. - Coñeza e se afaga as novas tecnoloxías e recursos en liña empregados no xadrez. - Coñeza a importancia e a metodoloxía para acadar un envellecemento activo.			

Competencias

Code

Contidos

Topic

PROGRAMA TEÓRICO

- 1 O taboleiro. Colocación, xeometría, escaques.
- 2 As pezas. Movemento, captura, valor, valor relativo.
- 3 O Xaque ao Rei. Tipos de xaque. Defensas.
- 4 O Xaque mate. Mates elementais. Mates en 2 ou máis movementos.
- 5 Regulamento: Resultado da partida, tipos de táboas, a xogada ilegal, competición.
- 6 Sistema de notación alxébrico.
- 7 Movementos especiais: o enroque, a captura ao paso.
- 8 Táctica elemental I: os temas tácticos.
- 9 Principios básicos da apertura: espazo, desenvolvemento, tempo. O centro. Celas naturais.
- 10 Finais básicos I: A regra do cadrado. A oposición.
- 11 Metodoloxía en análise de partidas: as xogadas candidatas.
- 12 Xadrez en liña. Recursos na Rede.

PROGRAMA PRÁCTICO

- 1 O taboleiro. Colocación, xeometría, escaques.
- 2 As pezas. Movemento, captura, valor, valor relativo.
- 3 O Xaque ao Rei. Tipos de xaque. Defensas.
- 4 O Xaque mate. Mates elementais. Mates en 2 ou máis movementos.
- 5 Regulamento: Resultado da partida, tipos de táboas, a xogada ilegal, competición.
- 6 Sistema de notación alxébrico.
- 7 Movementos especiais: o enroque, a captura ao paso.
- 8 Táctica elemental I: os temas tácticos.
- 9 Principios básicos da apertura: espazo, desenvolvemento, tempo. O centro. Celas naturais.
- 10 Finais básicos I: A regra do cadrado. A oposición.
- 11 Metodoloxía en análise de partidas: as xogadas candidatas.
- 12 Xadrez en liña. Recursos na Rede.

Planificación

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Lección maxistral	30	22	52
Aprendizaxe colaborativa	10	0	10
Resolución de problemas de forma autónoma	10	3	13

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente

Description
Lección maxistral
Aprendizaxe colaborativa
Resolución de problemas de forma autónoma

Atención personalizada

Avaliación

Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral Para acadar unha avaliación positiva o alumnado deberá: - Asistir ao 80% das clases impartidas - Cumprimentar as prácticas en liña. - Completar o desenvolvemento dunha partida respectando a regulamentación da Federación Internacional de Xadrez para competicións oficiais (práctica presencial de peche de curso).	100	

Other comments on the Evaluation

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

- László Polgár, **Chess Endgames**, Köneman Verlagsgesellschaft mbH, 1999
- Sergey Ivashchenko, **The Manual of Chess Combinations. Volume 1a**, Russian Chess House, 2015
- Sergey Ivashchenko, **The Manual of Chess Combinations. Volume 1b**, Russian Chess House, 2015
- <https://es.chessbase.com/>,
- <https://www.chess.com/es>,
- <https://lichess.org/>,
- <https://chess24.com/es>,

Complementary Bibliography

Recomendacións

IDENTIFYING DATA**Obradoiro de Expresión Musical II**

Subject	Obradoiro de Expresión Musical II			
Code	P81P031V02438			
Study programme	Pontevedra Universitario en Cultura y Sociedad			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	1.5	Optional	4th	2nd
Teaching language	Spanish			
Department				
Coordinator				
Lecturers				
E-mail				

----- UNPUBLISHED TEACHING GUIDE -----

IDENTIFYING DATA**Filosofía da ciencia e da tecnoloxía**

Subject	Filosofía da ciencia e da tecnoloxía			
Code	P81P031V02440			
Study programme	Pontevedra - Universitario en Cultura e Sociedade			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	3	Optional	4	1c
Teaching language	Castelán			
Department				
Coordinator	Rodríguez Leborán, Miguel Antón			
Lecturers	Rodríguez Leborán, Miguel Antón			
E-mail	miguel.anton.rodriguez@edu.xunta.gal			
Web				
General description	<p>OBXECTIVOS XERAIS</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Comprender as relacións entre ciencia e historia. Comprender (maiormente desde un punto de vista filosófico), a ciencia e a técnica e como procesos histórico-temporais. ☐ Acadar unha postura crítica sobre os procesos científicos e técnicos. Achegarse a diferentes concepcións críticas sobre a ciencia e a tecnoloxía. ☐ Pensar as implicacións ético-morais dos procesos científico-técnicos. ☐ Estimular o pensamento crítico e orixinal. Elaborar unha reflexión orixinal e propia sobre a cultura, e os seus aspectos científico-técnicos en particular. ☐ Achegarse ao pensamento crítico e filosófico. Aproximarnos e manexar textos filosóficos sobre os temas da materia. <p>ESPERASE DO ALUMNADO QUE:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Participe nun debate aberto sobre o que é a ciencia e o lugar que ocupa na realidade humana. ☐ Coñeza aspectos e fitos claves da ciencia, e da reflexión sobre a ciencia, ao longo da historia. ☐ Sexa capaz de facer unha reflexión ética autónoma a partir dos coñecementos adquiridos. ☐ Desenvolva unha reflexión crítica sobre a ciencia e a tecnoloxía. 			

Competencias

Code

Contidos

Topic

1. Reflexións introdutorias sobre o lugar da ciencia e da tecnoloxía na cultura e no mundo. O mito de Prometeo.	
2. Aproximación a un concepto de ciencia e clasificación das ciencias	2.1. Aproximación a un concepto de ciencia. 2.2. Clasificación das ciencias. 2.3. Ciencias formais 2.4. Inconsistencia dos sistemas formais: K. Gödel (teorema de inconsistencia)
3. Filosofía da ciencia como disciplina	3.1. A "concepción herdada" 3.2. Críticas á "concepción herdada"
4. Teorías científicas	4.1. Modelos, teorías e paradigmas. 4.2. Contexto de descubrimento e contexto de xustificación. 4.3. Coñecemento e experiencia na elaboración de teorías: N.R. Hanson (patróns de descubrimento) 4.4. Revolucións científicas: T.S. Kuhn (estrutura das revolucións científicas). 4.5. Incertidume ante a realidade: P.S. Laplace - W. Heisenberg (implicacións filosóficas do principio de incertidume)
5. O método científico	5.1. Racionalismo crítico e falsacionismo: K. Popper. 5.2. Programas de investigación científica: I. Lakatos. 5.3. Anarquismo epistemolóxico: P. Feyerabend.
6. Filosofía da tecnoloxía	
7. Reflexións éticas sobre a actividade e o progreso científico e tecnolóxico.	7.1. Cara unha sociedade aberta: K. Popper 7.2. Cara unha sociedade libre: H. Marcuse.
8. Reflexións finais	8.1. Revisión do mito de Prometeo. 8.2. A sentenza de Anaximandro.

Planificación			
	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Actividades introductorias	5	0	5
Lección maxistral	30	15	45
Debate	5	0	5
Estudo de casos	5	0	5
Resolución de problemas de forma autónoma	5	0	5
Cartafol/dossier	5	0	5
Simulación	5	0	5

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Metodoloxía docente	
	Description
	Actividades introductorias
	Lección maxistral
	Debate
	Estudo de casos
	Resolución de problemas de forma autónoma
	Cartafol/dossier
	Simulación

Atención personalizada

Avaliación			
	Description	Qualification	Training and Learning Results
Lección maxistral	<p>Para avaliar esta materia sumaranse, de xeito desigual, tres aspectos:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Asistencia participativa a clase; 2. Actividades de comprensión e seguimento; 3. Proba ou traballo final. <p>As actividades de seguimento estarán guiadas polo profesor a través de fichas ou boletíns, requirirán un traballo mínimo ao longo do cuadrimestre, e permitirán que o/a alumno/a retome, reflexione e afonde sobre o exposto e debatido nas clases (20% da cualificación final).</p> <p>A proba final (última sesión) será tipo test, e versará sobre contidos básicos dos expostos e debatidos na clase (10% da cualificación final).</p>	100	

Other comments on the Evaluation

A asistencia a clase estará controlada nas follas de sinaturas, e será necesario a asistencia a mais dun 80 % das clases para obter o aprobado na materia. Con todo, e por riba desa porcentaxe, a asistencia activa e participativa suporá o 70% da cualificación final.

Bibliografía. Fontes de información

Basic Bibliography

Complementary Bibliography

ANAXIMANDRO (en G.S. KIRK-J. RAVEN-M. SCHOFIELD, **Los filósofos presocráticos**,
DEAÑO, A.: **Introducción a la lógica formal (capítulos I y IV)**,
DESCARTES, R.: **Discurso del método (1ª parte)**,
FEYERABEND, P.: **Tratado contra el método (cap. I)**,
HANSON, N.: **Patrones de descubrimiento (cap. I)**,
HEMPEL, C.G.: **Filosofía de la ciencia natural (Introducción)**,
KUHN, Th.: **La estructura de las revoluciones científicas (cap. I)**,
MARCOS, A.: **Hacia una filosofía de la ciencia amplia (capítulos 3-4)**,
NAVARRO, J.: **El principio de incertidumbre (cap. 6)**,
NIDDITH, P. H.: **El desarrollo de la lógica matemática (cap.12)**,
PLATÓN, **Protágoras 320c-322d**,

POPPER:, **La sociedad abierta y sus enemigos (capítulos 10 y 25),**

RIVADULLA, A.:, **Filosofía actual de la ciencia (capítulos VI-VIII),**

SUPPE, F.:, **La estructura de las teorías científicas (capítulos I-IV),**

Recomendacións

Plan de Continxencias
